No. 27. ZATURDAG 4 Julij 1863. VIERDE JAARGANG.

SUMATRA-COURANT

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

HOOFD-BUREAU te *Padang* bij *van Zadelhoff & Fabritius.* Te *Batavia* bij *H. M. van Dorp.* Te *Amst.* bij *J. Noordendorp.*

Prijs per halfjaar voor PADANG . . . f 7.50.
„ „ „ „ SUMATRA . . „ 10.00.
„ „ „ „ JAVA . . . . . . „ 12.50.
„ „ „ „ NEDERLAND „ 15.00.

Deze Courant verschijnt elke week, des *ZATURDAGS* voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is f 1.— voor 10 woorden
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor don Lande
Brieven franco.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

ADVERTENTIEN.

BIRTH Mrs. *Rheling*, of a Son.
PADANG, 1e Julij 1863. 228

Het *ZOONTJE*, over welks geboorte wij ons op gisteren verheugden, werd ons heden door den dood ontrukt.
J. M. HAGEMAN.
B. HAGEMAN.
Hancke.
PADANG, 27 Junij 1863. 295

VENDUTIE

op Maandag den 6 dezer maand,
wegens vertrek, ten huize van den WelEd.G. Heer
HEIJLIGERS,
aan het Michiels-plein,
van deszelfs
uiterst nette INBOEDEL,
hoofdzakelijk uit
MUNDER MEUBELEN bestaande.
Voorts van:
1 welluidende PIANINO,
en eindelijk van:
1 PALANQUIN, 1 MIJLORD, deugdzame PAARDEN en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
De Vendu houders,
509 DIEMONT & Co

VENDUTIE

op Woensdag den 8 Julij aanstaande,
in het Verkoop locaal van de Ondergeteekenden
in de Chinesche Kampong,
van:
verschillende LIJNWADEN, Amerikaansche KLOKKEN, met en zonder wekker, LOOD- en ZINKWIT in vaatjes, puik Amerikaansch MEEL in balen en blikken, eenig MANDENWERK, en eindelijk van:
eenige oxhoofden goede BORDEAUX WIJN.
Zij die mogten verlangen hierbij iets te voegen, worden verzocht, dit daags te voren te doen bezorgen.
De Vendu houders,
506 DIEMONT & Co.

GROOTE VENDUTIE

op Donderdag den 9 Julij aanstaande,
in het gewone Lokaal van de Heeren
DUMMLER & Co.,
door
v. ZADELHOFF & FABRITIUS,
bestaande uit:
Amerikaansch MEEL.
„ STOELEN.
„ KLOKKEN.
PROVISIEN EN DRANKEN.
EAU DE COLOGNE, ZEEP, SIGAREN, Etagère VOORWERPEN, GLAS en IJZERWERK, Jap. VAZEN,
en verder
10 kisten SARONGS, SLENDANGS, Witte en Gedrukte KATOENEN, een partij PLANKEN, en vele andere HANDELS-ARTIKELEN meer. 504

OP VENDUTIE

van de Heeren DUMMLER & Co.,
op Donderdag den 9 dezer,
zal alsnog worden Verkocht, voor rekening van wien zulks aangaat:
J. K. 2483, 2488. 2 kisten inh. elk 50 stuks 6/4 *Maddapollams*, en
I.W. No. 2193. 1 kist inh. 16 stuks *Kain Atchin.*
Beschadigd gelost uit het Ned. schip *Julie*, gez. BREN.
v. ZADELHOFF & FABRITIUS.
503 *Commissionairs.*

VENDUTIE

op Vrijdag den 10 dezer maand,
wegens vertrek, ten huize van den WelEd. Heer
J. VAN VOORTHUIJSEN,
van een gedeelte zijner
INBOEDEL,
voorts van eene zoo goed als nieuwe
Amerikaansche BENDIE,
2 deugdzame BENDIE-PAARDEN, STALGEREEDSCHAPPEN, enz., enz.
De Vendu-houders,
307 DIEMONT & Co.

VENDUTIE

op Zaturdag 11 Julij 1863,
bij
H. VAN RIJCKEVORSEL & Co.
van
Hollandsch en Eng. BIER, EAU DE COLOGNE, FLORIDA WATER, HANGLAMPEN, Wit KATOEN, NANKIN, SLENDANGS, SARONGS, etc., etc. 502

Het HUIS
op den Dammer,
vroeger bewoond door den Heer VAN VOORTHUIJSEN.
Te bevragen bij de Uitgevers dezer. 298

Debiteuren der Firma
DIEMONT en Co. in Liquidatie
worden bij deze beleefd verzocht, hun Debet *ten spoedigste* aan de Liquidateuren te voldoen, ten einde zich voor *geregtelijke verrolging* te vrijwaren.
P. VAN OVERZEE & Co.,
285 *Liquidateurs.*

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den flankeur
MARX,
Alg. Stamb. No. 47497, van de 1ste komp. 17de Bat. Infanterie, worden verzocht vóór 15 *Augustus* opgave of betaling te doen aan
de Commissarissen,
DE GRIJS, 2de luit.
295 V. D. BERG, Sergeant.

De ondergeteekenden ontvingen in Commissie:
100 stuks BALKEN *(Kaijoe Rassak)*
van verschillende dimensien, dewelke tegen *zeer lage prijzen* kunnen worden afgedaan.
308 DIEMONT & Co.

Door ongesteldheid verhinderd, om persoonlijk afscheid te nemen, zegt de ondergeteekende bij zijn vertrek, aan de Leden zijner Gemeente en aan de Vrienden en Kennissen op *Sumatra* een hartelijk vaarwel.
PADANG, 30 Junij 1863.
297 J. VERHAAGH, *Pastoor.*

Het Eiland Nias.

[*Vervolg en slot.*]

Het schuimen om de benting en den passer hield spoedig op, omdat wij hen des nachts met onze lichtkogels konden verdrijven, en hen dan uit de metalen 5 ℔ een hollandsch woord werd toegezonden; hun moorden in de buurt hield op, omdat onze patrouilles vaak eenigen hunner in het zand deden bijten, en na een hunner laatste gruwelen. werd hunne kampong Singedeassie na een gevecht in de ladangs waarbij zij negen der hunnen verloren en hunne huizen daar verbrand waren, genoodzaakt een vrede, onder voor den Niasser vernedcrende voorwaarden, aan te nemen.

Zij leverden de twee moordenaren uit, en betaalden eene boete in goud; zij moesten hun wantrouwen overwinnen, kwamen in de benting en vroegen dien vrede, erkenden onze oppermagt en deden de duurste eeden van trouw.

Later kom ik daarop terug, ten einde hunne verraderlijkheid te bewijzen.

Door onophoudelijk zóó te handelen, de gelegenheid bedaard af te wachten, om krachtig maar zeker op te treden, kregen wij toch eenen grooten invloed in Zuid *Nias.*

Twisten tusschen kampongs, werden vaak door ons beeindigd, omdat de civiele gezaghebbers als bemiddelaars optraden en regt deden aan hen, die regt hadden. Wel viel het hen soms moeijelijk, onze handelingen op westersche beschaving gegrond te begrijpen; wat ik staven kan door een volgend voorbeeld onder zoo velen.

De Singedeassiers hadden hunne kampong vergroot. Een nieuwe ingang was daardoor gemaakt; onder de poort die deze afsloot, moest volgens het bestaande gebruik en bijgeloof een menschenhoofd begraven worden. Dit hoofd maakte de kampong bewoners wakker, wanneer des nachts vijanden in de buurt zwierven. De radja van Singedeassie was met de zaak verlegen. De Lagoendie benting lag vlak in de buurt, de civiele gezaghebber kwam alles steeds ter ooren, hij (de radja) wilde goede vrienden blijven, 't was hem zoo bepaald verboden diergelijke wreedheden te plegen, hij had het koppensnellen zoo heillig afgezworen, toen daarover met den civielen gezaghebber gesproken was, in een woord, het volksgebruik verlangde een menschenhoofd onder de poort; zijn bondgenootschap met het Nederlandsch gouvernement verbood hem zulks.

Eindelijk meende hij een middel te hebben gevonden, dat hem redde uit zijne verlegenheid. Hij riep twee pangliema's bij zich, beloofde hen eenig goud en een varken, indien zij naar 't Guramosche gingen, dáár een kop snelden, en dat hoofd te Singedeassie bragten. Zij zouden voorgeven kippen te komen koopen, ten einde die weder tegen betaling aan de bezetting der benteng te verstrekken, immers die bezetting had zoo een dringende behoefte aan vleesch.

Het Guramosche lag een tiental uren gaans van Lagoendie; het snellen van een kop aldaar, zou zoo spoedig niet bekend worden; dan bestond Guramo uit zeer kleine kampongs van 40 à 50 zielen; men hoefde dus niet erg beducht voor wederwraak te zijn, want Singedeassie kon met hare magt gerust haren overmoed tegen eene diergelijke kampong botvieren, omdat het toch gemakkelijk een 400 tal goed gewapenden ter strijde kon brengen.

De twee panglienas gingen uit en kwamen in eene der kleine kampongs van het Guramosche aan.

In Nias kan echter niets geheim gehouden worden, want allen zijn door aanhuwelijking aanverwant geworden. De Singedeassiers, die familie in het Guramosche bezaten, hadden die gewaarschuwd en bekend gemaakt, dat de twee bovengenoemde pangliemas niet kwamen om kippen te koopen, maar dat hun eigenlijk doel het snellen van eenen kop was.

Dit eenmaal wetende, waren zij op hunne hoede en in een gunstig oogenblik werden de twee Singedeasiers overvallen, vermoord en hunne koppen aan het raadhuis gehangen, even als wij een veroverd vaandel zouden vertoonen. De radja van Singedeassie was woedend toen hij deze gebeurtenis hoorde. Hij had twee flinke hoofden minder onder zijn bevel, het waren bekende krijgslieden; in menig gevecht hadden zij getoond ervaren oorlogsmannen te zijn; hij verloor het varken en het goud en wat het ergste was, hij had geen kop onder de nieuwe poort, die er toch wezen moest, wilde hij de adat volgen en de

GODSDIENSTOEFENING.
Protestantsche Gemeente
In de Nederduitsche taal.
Zondag den 5 Julij 1863, 's morgens ten 9 ure.

Over Criminele vervolging tegen Inlanders en daarmede gelijkgestelden bij den Raad van Justitie te *Padang*.

In de reeks van artikelen, die wij over »het Regtswezen ter *Sumatra's Westkust*" in deze courant hebben gepubliceerd [1]), hebben wij menig feit bekend gemaakt en aan eene onpartijdige kritiek onderworpen; maar ook menig belangrijk punt is toenmaals aan onze aandacht ontsnapt, of is eerst later aan ons bekend geworden. Dat is, onder anderen, het geval met de criminele vervolging tegen inlanders en daarmede gelijk gestelden bij den Raad van Justitie te *Padang*, welke wij tot onderwerp van dit opstel hebben gekozen.

Het is ons bekend geworden dat bij sommige regterlijke autoriteiten en ambtenaren van het openbaar ministerie de meening bestaat, als zou de Raad van Justitie te *Padang* onbevoegd zijn, om, wanneer hij het verleenen van regts-ingang tegen een inlandschen beschuldigde weigert of zoodanigen beschuldigde bij vonnis vrij spreekt, tevens te gelasten dat hij op vrije

1) Zie de nommers 45—52 van den vorigen, en de nommers 1 en 2 van den tegenwoordigen jaargang.

priesters op zijn hand houden. Op de passar bij de benting woonde een chinees *Ba-boy* genaamd. In diens huis diende een zoon van een der radja's uit het Guramosche. De kop van dien zoon kon in alles voorzien, maar hoe die te krijgen?

Een bezoek werd den civielen gezaghebber gebragt, (deze was al van alles ingelicht), voor die gelegenheid werd volgens de bestaande gewoonte veel syrie-bladen en pinang in het kunstig versierde roode zakje gedaan; hij bragt een 40 tal volgelingen mede, die allen bij de benting gekomen hunne lansen in den grond staken en verzochten binnen gelaten te worden.

De civiele gezaghebber hoogst vereerd door dit bezoek, liet eene eerewacht bestaande, uit 40 man met geladen geweren, aantreden om de radja met zijn gevolg behoorlijk te ontvangen, en naar het huis van dezen, in de benting te geleiden.

De radja liep haastig vooruit, drukte de hand van den civielen gezaghebber, overhandigde hem, als blijk van vriendschap en genegenheid, het roode zakje, en wees op zijne oogen die vol tranen waren. Met de meeste beleefdheid werd hij naar binnen gebragt; de inhoud van het roode zakje onder dankbetuiging aangenomen, dat vervolgens met tabak in roodlaken gevuld, terug gegeven werd. Na deze wisseling van beleefdheden werd de vraag gedaan: Is er iets te Singedeassie gebeurd, is een uwer kinderen zwaar ziek, of iemand der uwen? de doctor en zijne geneesmiddelen zijn tot uwe beschikking!

Neen, was het antwoord met van woede vlammende oogen, want de tranen verdwenen met bliksemsnelheid; neen, maar mijnheer verlangt dat het koppensnellen niet meer geschiedt ik heb voor uwe soldaten, twee der mijnen uitgezonden om kippen te koopen, en zie de Guramoërs hebben hen vermoord, hen bestolen, en hunne koppen dienen tot zegeteeken; zij de vrienden van Nederland, hebben om dat land eene dienst te bewijzen, met den dood geboet. Maar de kompagnie is groot en magtig; zij is als Babalobelani (God), zij zal den smaad Singedeassie haren bondgenoot aangedaan niet ongewroken, niet ongestraft laten, mij vergoeden wat ik voor haar verloor, geef ons dus den Guramoer die bij *Ba-boy* woont, en wij zijn tevredan.

De civiele gezaghebber gaf hem nu de verzekering van zijne vriendschap voor Singedeassie; verhaalde hem dat de Gouverneur van Sumatra, al over hem geschreven had, als een der beste radja's die steeds genegen was den goeden raad door ons gegeven op te volgen, en raadde hem aan niet te haastig te handelen.

Hem werd gezegd, dat al wat te haastig geschiedde, ondoordacht en dus dikwijls verkeerd was, en beloofd dat een streng onderzoek zou ingesteld worden door middel van Fadoro, aan welke kampong toch de meeste Guramosche hoofden onderworpen waren.

De radja van Singedeassie, met dit antwoord blijkbaar niet tevreden, deed een sein; op dit teeken kwamen zes Niassers, die twee prachtige varkens droegen, de benting binnen.

De radja verzocht mij daarop deze dieren, als eene hulde en als vriendschaps bewijs van hem, aan te nemen, hopende dat dit bewijs mij zoude bewegen hem, den op den passer verblijf houdenden Guramoer te geven.

De lezer kan begrijpen, dat geschenk en aanbod geweigerd werden; uit alles bleek, dat de radja hoogen prijs stelde op den man, die onder de Nederlandsche vlag op den passer verblijf hield, zoodat de civiele gezaghebber, de radja van Singedeassie onder het oog bragt, dat van menschenverkoop bij ons niets inkwam, en dat hij verantwoordelijk werd gesteld voor het leven van dien man, want zoo hem kwaad mogt overkomen, dat het Gouvernement zou beschouwen dat dit van wege Singedeassie geschied was; en dat de benting genoeg hulpmiddelen had, hem, mogt zulks onverhoopt noodig zijn, zwaar te straffen.

[*Soer.-Ct.*]

voeten zal worden gesteld, ten ware hij om andere redenen in hechtenis behoort te blijven. Onderzoeken wij nu of deze meening juist is.

Oorspronkelijk kende het Provisioneel Reglement voor den Raad van Justitie te *Padang* geen onderscheid tusschen Europesche en Inlandsche beschuldigden. De artikelen 68 en volgende van genoemd reglement waren dus even goed op dezen als op genen toepasselijk. Zoo min de inlander als de Europeaan mogt buiten het geval van betrapping op heeter daad, in hechtenis genomen worden, anders als op schriftelijken last van den Raad of van den President, welke laatste op zijne verrigting de goedkeuring van den Raad moest erlangen. Werd een inlander door den Fiskaal [thans Officier van Justitie] in hechtenis gesteld, als op heeter daad betrapt zijnde, dan moest de Fiskaal daarvan dadelijk kennis geven aan den President van den Raad.

Hierin is eene wijziging gebragt bij het besluit van den Gouvernements Commissaris voor *Sumatra* van den 3den September 1840, No. $^{203}/_{133}$, dat goedgekeurd werd bij het Gouvernements besluit van 16 Januarij 1841, No. 24. De Gouvernements Commissaris nam in aanmerking: »dat de ondervinding reeds genoegzaam heeft »doen blijken, dat de beschermende vormen en voor»zorgen, welke de Regtspleging tegen Europeanen vor»dert, in de criminele vervolging van inlanders, voor »dezen een wezenlijk bezwaar uitmaken, als uitstellen »veroorzakende, waarvan zij, in hunne verdediging, »geen voordeel genieten; terwijl bovendien die uitstel»len, met het daaraan verbonden tijdverlies, de kracht »van het bewijs door getuigen, wanneer deze inlan»ders zijn, in groote mate ontzenuwen;" en verder: »dat het mitsdien raadzaam moet worden geacht ten »aanzien van inlanders eene meer eenvoudige en spoe»dig werkende Regtspleging te volgen." Op grond daarvan bepaalde de Gouvernements Commissaris »dat, »ten opzigte der aan de Regtsmagt van den Raad van »Justitie onderworpen Oostersche vreemdelingen of »inlanders, bij dien Raad, zoo veel mogelijk, zal worden »opgevolgd het Reglement op de administratie der »Policie en de criminele regtsvordering [onder den in»lander], gearresteerd bij besluit van Commissarissen »Generaal van den 10den Januarij 1819, No. 6, [staats»blad No. 20.]"

Welke bepalingen komen nu voor in dat Reglement van 1819, betreffende het in hechtenis stellen en de criminele vervolging van inlanders?

Het in bewaring nemen van misdadigers en verdachten mag geschieden

1°. door de dessa-hoofden, doch alleen in geval van betrapping op heeter daad, of wanneer de dader van een versch gepleegd misdrijf dadelijk bekend is, en onder verpligting om den gevangene naar het divisie-hoofd te doen vervoeren [art. 8];

2°. door de divisie-hoofden onder dezelfde omstandigheden, zoo mede wanneer er vrees bestaat voor de ontvlugting van de aangewezen daders van eenig misdrijf [artt. 23 en 24]; terwijl zij niemand langer dan 24 uren in hechtenis mogen houden zonder opzending aan den Resident [art. 28];

3°. door de residenten, hetzij eigener autoriteit, hetzij op aanvraag van den Procureur-Generaal, van den Fiskaal of van eenig Resident [artt. 79 en 80].

Dat de Djaksa's of inlandsche Fiskalen bevoegd zouden zijn tot het in hechtenis nemen van beschuldigden of verdachten, hebben wij in dat Reglement van 1819 niet kunnen vinden; maar wel dat zij de aangekomen gevangenen binnen de vier en twintig uren na de aankomst moeten verhooren [art. 74], en hen bij de eerste zitting van den Resident moeten brengen [art. 75] Nogtans leiden wij af uit het zoo even geroemde artikel 80, dat de djaksa als Fiskaal van den Resident een bevel tot in hechtenis neming kan verzoeken.

Tweemaal in de week zal de Resident de in die week aangehouden personen door den djaksa voor zich doen brengen, en de tegen hen ingebragte beschuldigingen onderzoeken (art. 84). Bevindt hij, dadelijk bij dat onderzoek, dat de beschuldiging ongegrond is, of dat op het gepleegde vergrijp lijfstraf noch gevangenis is gesteld, dan stelt hij den beklaagde onmiddellijk op vrije voeten [artt. 87 en 88]. In andere gevallen, en naar gelang van de gepleegde misdaad, verwijst de Resident den beschuldigde naar den Landraad of zendt de stukken op aan den omgaanden Regter [artt. 89 en 90].

Wordt een beschuldigde bij uitspraak van den Landraad onschuldig verklaard, dan gelast de Resident dat hij dadelijk op vrije voeten zal worden gesteld [art. 116]. Uit artikel 148 van meerbedoeld Reglement volgt duidelijk, dat gelijke last moet worden gegeven, in geval een beschuldigde door de Regtbank van omgang wordt vrijgesproken; maar het blijkt niet van wie die last behoort uit te gaan.

Moeten nu de vorenstaande bepalingen, zoo veel mogelijk, worden toegepast op vreemde Oosterlingen en Inlanders, die aan de Regtsmagt van den Raad van Justitie te *Padang* onderworpen zijn, dan kan het niet wel anders of men moet aannemen, dat de Officier van Justitie geene andere bevoegdheid heeft als de djaksa, ofschoon het ongetwijfeld noodig is, dat hij, als ambtenaar van regterlijke politie, de bevoegdheid hebbe om op heeter daad betrapten en van zware misdrijven verdachten, voorloopig in verzekerde bewaring te nemen, behoudens onmiddellijke kennisgave aan den Raad van Justitie; en verder dat de Raad van Justitie in de plaats van den Resident treedt. En dan is de Raad niet alleen bevoegd, maar zelfs verpligt om te gelasten dat de beschuldigde onmiddellijk op vrije voeten zal worden gesteld, het zij dat bij het onderzoek voldoende blijkt dat de ingebragte beschuldiging ongegrond is, het zij dat de beschuldigde bij vonnis wordt vrijgesproken. De voorloopige in hechtenis stelling van op heeter daad betrapten, of van verdachten wier ontvlugting wordt gevreesd, zal dan moeten geschieden door de ambtenaren van policie, de Officier van Justitie daaronder begrepen; doch onder verpligting van kennisgave binnen 24 uren aan den Raad van Justitie; alsmede op bevel van den Raad zelven. Zoude men tot eene andere meening willen overhellen, dan zou het *mogelijk* kunnen zijn, dat de bepaling van den Gouvernements Commissaris, welke wij hiervoren hebben aangehaald, voor de belanghebbenden eene geheel andere uitwerking zou verkrijgen als bij het vaststellen daarvan werd beoogd.

C. B.

Bij Koninklijk besluit van den 7den Maart 1863, no. 68, is aan den kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie *W. G. Munters*, thans eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen, met behoud van regt op pensioen, tot belooning van het door hem bij de gevechten in de Zuid- en Ooster Afdeeling van Borneo in de jaren 1860 en 1861 gehouden gedrag, de eeresabel toegekend.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot eersten substituut-griffier bij het het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, de tweede substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia, mr. *P. C. E. Specht Grijp*.

BENOEMD:

Tot kommies-administrateur bij het entrepot te Batavia, de kommiesvisitateur bij de recherche aldaar *L. Meijer*.

Tot telegrafist der tweede klasse, de telegrafist derde klasse *H. R. Denkelaar*

Tot kommies en vendumeester te Sambas (Wester-afdeeling van Borneo), de kommies op het adsistent-residentie kantoor te Montrado, *W. Plasseer*.

Bij het Binnenlandsch bestuur in de Residentie Lampongsche Districten

Tot kontroleur der eerste klasse, de kontroleur tweede klasse *W. MacDonald*.

Tot kontroleur der twee klasse, de kontroleur der derde klasse *A. H. Helbuch*.

GESTELD:

Ter beschikking van den resident der Lampongsche districten mr. *J. van Kaathoven*, thans werkzaam ter algemeene secretarie,

Bij de Commissie tot Ondersteuning van Behoeftige Christenen in de Soerabaijasche Afdeeling.

ONTSLAGEN:

Eervol, als lid. *R. van Noord Borskie*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, *A. F. A. Loth*, suikerfabriekant te Soerabaija.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie *W. G. Munters*, thans op non-activiteit.

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pesioen, de luitenant-kolonel der infanterie *W. Lammeree*.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den eersten luitenant der artillerie *E. A B. Baehr*.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der artillerie *F. C. H. Gorissen* en aan den officier van gezondheid der tweede klasse *F. C. G. Bosse*.

VERGUND:

Naar Nederland terug te keeren, aan den bij de landmagt in Nederlandsch-Indie gedetacheerden eersten luitenant der infanterie van het Nederlandsche leger *J. F. J. Strengnaert*.

GESTELD:

Op non-activiteit, de majoor der genie en sappeurs *J. van Steveren*, als zijnde voor alsnog overcompleet in zijnen rang bij het wapen.

Ingezonden.

NATAL. den 26en Junij 1863.

Mijnheer de Redacteur!

Wij onderofficieren en manschappen van het Detachement te *Natal*, verzoeken U beleefd het ondervolgende in UEd. geacht en veel gelezen blad op te nemen:

Den 25 Junij werd den zeer achtenswaardigen en door ons allen hoog geachte en beminden Kommandant van het Garnizoen te *Natal* een hartelijk vaarwel toegebragt.

De Onderofficieren en manschappen hadden zich aan het havenhoofd verzameld om door een driewerf hoera, bij ZEd.G. vertrek de dankbaarheid te bewijzen, welke zij verschuldigd zijn aan hem, waarvan zij steeds eene goede leiding, alle regtvaardigheid hebben ondervonden en waarin zij een braaf Kommandant hadden aangetroffen.

Dat het ZEd.G. steeds wel moge gaan, is ons aller wensch.

Wij verliezen in hem een chef die streng, doch regtvaardig was, en vertrouwen met overtuiging in zijnen opvolger dat terug te vinden, wat wij in hem verliezen, dat is: behulpzaamheid waar wij hulp noodig hebben, rigoureuse handhaving van orde en van alles wat den soldaat een sieraad doet zijn in zijn stand.

Wij hebben de eer te zijn:

namens de Onderofficieren, enz.

J. F. SLUIJMER korpl.

Berigten van SUMATRA.

Padang, 4 Julij 1863.

De Zondag morgen den 28sten Junij, alhier gehoudene koffij-veiling van 40 000 pic 1e en 1 600 pic. 2e soort, liep af als volgt: de 1e soort bragt gemiddeld *f* 41,61, de 2e. *f* 34.44 op

— Naar wij vernemen bestaat bij het Mil. Liefhebberij-Tooneel alhier, het plan eene Hollandsche voorstelling te geven, waarvan de opbrengst zal worden verdeeld onder de manschappen die deel genomen hebben aan de expeditie naar *Nias*.

Wenschelijk en meer eigenaardig zouden wij het vinden, zoo die gelden wierden aangewend tot verzachting van het lot der gekwetsten en de nagelaten betrekkingen van de gesneuvelden bij die expeditie.

Het voorgenomen plan juichen wij ten zeerste toe, en hopen dat de uitvoerders ten krachtigste mogen gesteund worden, door de algemeen bekende weldadigheid van *Padang's* publiek.

— Morgen avond zal ter eere van de van *Nias* terug gekeerde officieren een Bal ten huize van den Gouverneur dezer kust gegeven worden.

— Men schrijft ons van *Taloe*, dd. 25 Junij:

Er vertoonden zich in den laatsten tijd menigvuldig tijgers in de afdeeling *Aijer-Bangies* en *Rau*, zoodat in de maand Mei jl. een achttal dier dieren afgemaakt werden. Op den 24sten dezer had te *Taloe* een voorval plaats. dat het bewijs levert, dat de tijger niet immer het daglicht schuwt, maar zich ook bij dag buiten zijne schuilplaats waagt. Des namiddags om half twee, zag eene vrouw in een sawahuisje in het midden der kleine vallei van *Taloe* hoe een tijger tot twee malen toe, eene geit bij hare woning weg nam en daarmede in een klein kreupelboschje in de onmiddelijke nabijheid verdween. Haar hulpgeschreeuw had het gevolg, dat een menigte, ook met geweren gewapend volk den tijger in het boschje bestookte; ofschoon reeds eenige kogelwonden ontvangen hebbende, viel hij de naastbij zijnde menschen aan. zoodat een inlander een beet in de knie, en een politie-oppasser elf wonden in de beide dijen kreeg.

De avond viel. zoodat men van verdere vervolging moest afzien; den volgenden morgen werd de tijger andermaal opgespoord, dewijl men van meening was, dat hij óf dood óf stervende moest zijn, en werd hij ook werkelijk nog gevonden, doch zich slechts moeijelijk voortslepende.

Een paar geweerscholen maakten hem verder af, waarop het beest, dat een zeer groote koningstijger bleek te wezen, op den passer ten toon gesteld werd, en de gebruikelijke eerbewijzen ontving. zoo als het slaan der taboet, het werpen van geele rijst, het besprenkelen met limmetjeswater, enz.; een bewijs hoezeer de tijger door den inlander vereerd wordt.

Lampongsche Districten. — In den nacht van den 28sten op den 29sten Mei is ten 2 ure en 55 minuten eene vrij sterke aardbeving te Telok-Betong gevoeld, komende uit het zuidwesten en naar het noordoosten loopende. De beweging was schuddende en duurde ongeveer tien sekonden. Ongelukken hebben daarbij niet plaats gehad. (*Soer. Ct.*)

ALGEMEEN OVERZICHT van NEDERL. IND.

Batavia, 15 Junij 1863. Met het volste recht zouden wij ditmaal bij het geven van dit algemeen overzicht ons kunnen tevreden stellen met in navolging der Regerings telegrammen kortweg te zeggen »Niets bijzonders. alles is rustig", het aan onze lezers overlatende daarbij al of niet iets te voegen. Behalve toch de expeditie naar Nias (wanneer een tochtje van 4 compagnien zulk een verheven naam mag dragen) gaat alles hier toch nog den ouden gang; men bemerkt het al spoedig dat men als 't ware onder een zekere malaise gebukt gaat, dat men alleen leeft in de verwachting der dingen, die komen zullen. Ook heeft de laatst alhier aangekomene mail in geenen deele er iets toe bijgebracht om eenige verandering in dien toestand te weeg te brengen. Ook in Nederland schijnt de rust, die de Heeren in den Haag zich zelven eindelijk na een zoo hoogst vermoeijenden arbeid gegeven hebben, aanstekelijk geweest te zijn. Dat de tijd met arendsvleugelen voortsnelt. schijnt men in Nederland nog volstrekt niet te begrijpen. Elke mail brengt ons uit Britsch Indie de tijding, dat een vroeger reeds aangevangen spoorweglijn is voltooid geworden, of dat er weder een nieuwe is voorgesteld geworden of begonnen, — en Java, het is en blijft steeds van de weldaden eener verbeterde communicatie verstoken, men blijft steeds voortgaan met het op te offeren aan het kwalijk begrepen eigenbelang van enkele partikulieren, die dan nog wel den schijn willen aannemen van in vrij onhandig uitgewerkte drogredenen niet dan het algemeen belang op het oog te hebben.

Welk een indruk de tot heden in Indie én door de regering én door de Staten Generaal gevolgde gedragslijn op onze Britsche naburen maakt, blijkt o. a, weder uit het laatste nommer van den *Friend of India*, dat na onze aanspraken op Sumatra besproken te hebben, met de verklaring eindigt »dat Engeland zonder eenig misnoegen de geheele inbezitneming van Sumatra door het Nederl. Goevernement zoude zien, wanneer het slechts de noodige waarborgen voor vrijen handel gaf; dat het die echter nimmer zoude willen geven, en dat het, wanneer het mocht beloven die steeds te zullen toestaan, toch geen vertrouwen verdient" Is het niet te bejammeren dat wij steeds aan zulke beschuldigingen bloot staan? Doch alles komt terecht hier in Indie, als het maar tijd van leven heeft, en zoo zal het met de spoorwegen ook wel gaan. Geduld is de hoofdzaak steeds, maar als dat eindelijk eens opraakt, wat dan?

De Gouverneur-Generaal is met zijne geheele familie nog steeds op reis, eerst in de volgende maand zullen wij de gevolgen er van kunnen gewaarworden. Welke gevolgen het tochtje naar Nias zal hebben is natuurlijk nog niet met zekerheid te zeggen; het gering aantal der daarheen gezondene manschappen, hoe goed hun voorkomen ook moge zijn, doet ons echter weinig goeds, zoo als altijd, verwachten. Zondag, den 24sten Mei, zijn de 1e, 2e 3e komp. van het 17e en de 5e komp. van het 13e Bat. Infanterie onder kommandement van den heer Fritzen, Maj. van het 17e Bataillon, uit Padang daar heen vertrokken. Te Bandjermasin is in den stand van zaken over het algemeen weinig verandering gekomen.

Volgens een staat voorkomende in de *Javasche Courant* stond het rijstgewas op ultimo Mei op Java en Madura over het algemeen gunstig. In sommige streken waar die stand een maand geleden minder gunstig was, is door de in den laatsten tijd veelvuldig gevallen regens veel hersteld geworden.

De handelskrisis schijnt haar einde nog niet bereikt te hebben, echter is de handel in lijnwaden vrij wel vooruitgegaan, zoodat er zelfs vrij groote omzettingen in den laatsten tijd in die artikelen hebben plaats gehad. Kapitaal is gelijk in Britsch-Indie ook hier genoeg voorhanden, wegens het geschokte en op lange na nog niet herstelde vertrouwen en de daardoor veroorzaakte hooge renten is het echter hoogst moeijehet in genoegzame hoeveelheid te verkrijgen. Het gevolg hiervan is dan ook, dat in vele fabrieken van allerlei aard of de arbeid is moeten gestaakt worden, óf dat zij door de respectieve eigenaren om zich voor verdere schade te vrijwaren, te koop worden aangeboden.

Ook hier is de medewerking gevraagd geworden voor het in Nederland oprichten nationaal gedenkteeken voor November 1813. Of de wijze waarop zij is gevraagd geworden of iets anders die medewerking in den weg staat, is niet zeker, groot is zij echter voorzeker niet. In plaats van door particulieren de medewerking der zich alhier bevindende Nederlanders te trachten te verkijgen, zooals men dan toch

voor de oprichting van een *Nationaal* gedenkteeken met recht zoude mogen verwachten, heeft de hoofdkommissie zich alleen direct tot de *regering* gewend, van wie dan ook, zoo als gewoonlijk, weder hier alles moet uitgaan. Wanneer zullen wij toch ook in het oog onzer Nederlandsche broederen geacht worden voor ons zelven te kunnen zorgen?

Uit Japan is belangrijk nieuws. De door den Engelschen admiraal Kuper aan de Japansche regering gelaten tijd van beraad gedurende 20 dagen is op dringend verzoek der laatste met eenige dagen vermeerderd geworden. De verschillende consuls hebben eene vergadering belegd, waarin zij besloten geen maatregelen te nemen dan na den Gouverneur gehoord te hebben, die daarop verklaard heeft, ingeval van oorlog niemand te zullen kunnen beschermen, en het voor het raadzaamste hield, dat alle vreemdelingen het land zoo spoedig mogelijk verlieten. Uit dit alles kan men opmaken, dat het van de Japansche regering te verwachten antwoord negatief en een oorlog daarvan hoogstwaarschijnlijk het gevolg zal zijn. Reeds hebben eenige kooplieden contracten gesloten om in de ter reede liggende schepen hunne goederen te laden, en daarmede na het uitbreken van den oorlog terstond te kunnen wegzeilen, daar de Gouverneur beloofd heeft tijdig te zullen waarschuwen.

Uit China niets bijzonders. [*Java Bode Mail Ed.*]

JAPAN.

Ten vervolge op het voorkomende in ons nummer van 30 Mei jl. omtrent den staat van zaken in Japan, zijn wij door de ontvangst van nadere berigten van den Consul-Generaal der Nederlanden te Nagasaki van 12 Mei jl. in staat gesteld nog het volgende mede te deelen.

De onrust, waarvan zich reeds in de vorige maand menigvuldige sporen vertoond hadden, nam schier met den dag toe. Sedert den 3den Mei zag men overal in de stad de bevolking bezig met het inpakken en verzenden van hun goed, terwijl bovendien nog bekend werd, dat vrouwen en kinderen op last van den Gouverneur de stad moesten verlaten.

Opmerkelijk is het, dat juist op genoemden datum een renbode van Miako bij den Gouverneur was aangekomen, en dat men de groote bezorgdheid der Japannezen aanmerkte als een gevolg van de berigten, die de Gouverneur langs dien weg ontvangen had.

Hoewel die berigten niet waren gepubliceerd, hadden toch de Japansche ambtenaren reeds hier en daar onder geheimhouding verteld, dat de Mikado in eene vergadering der vorst n te Miako bij den Taikoen aangedrongen had den eisch der Engelsche regering af te slaan en alle vreemdelingen uit Japan te verdrijven.

De laatste berigten, die men den 9den Mei van Kanagawa had ontvangen, waren van 18 April.

Volgens mededeeling van den chargé d'affaires van Engeland was de termijn, die door de Engelschen aanvankelijk op den 23sten April gesteld was, tot 11 Mei verlengd. De kommandanten der oorlogschepen ter reede van Kanagawa hadden in overeenstemming met de gezagvoerders der koopvaardijschepen maatregelen beraamd tot bescherming van hunne landgenooten. Sloepen werden gereed gehouden om, zoo noodig, vlugtelingen naar de schepen te brengen: aan wal zouden de wachten van de Engelsche en Fransche legatien de ronde doen

Den 10den Mei hielden de verschillende consuls te Nagasaki eene vergadering, waarin zij den Consul Generaal der Nederlanden opdroegen, om met den Consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika naar den Gouverneur te gaan, en dezen als vertegenwoordiger der Japansche regering, inlichtingen te vragen aangaande den tegenwoordigen stand van zaken.

Den 11den Mei begaven zich daarop de Consul Generaal der Nederlanden en de Consul der Vereenigde Staten met den Nederlandschen tolk voor de Japansche taal R. J. de St. Aulaire naar den Gouverneur, van wien zij vernamen, dat de vreemdelingen vóór het uitbreken van den oorlog niets te vreezen hadden: dat daarna evenwel niet slechts de Engelschen, maar waarschijnlijk ook de andere vreemdelingen vijandig zouden worden bejegend. Zoodra hij evenwel berigt zou ontvangen hebben, dat de oorlog was uitgebroken, zou hij allen, ook de Engelschen, bij tijds waarschuwen.

Verder zeide hij, dat hij wel geen last gegeven had tot het vertrek van vrouwen en kinderen, maar dat hij evenwel bekend had gemaakt, dat het voor oude lieden, vrouwen en kinderen raadzaam was de stad te verlaten. Wel was het niet te denken, dat keizerlijke of andere hooge officieren de bevriende vreemdelingen vijandig zouden behandelen: de ondergeschikte officieren der landsheeren zouden evenwel waarschijnlijk zoo kiesch niet zijn.

De landsheeren kon men, zeide hij niet wel verantwoordelijk stellen voor de daden hunner ondergeschikten daar zij over dezen dikwijls weinig magt bezitten.

Ook de regering had geen magt genoeg over de landsheeren; in het tegenovergestelde geval zou er geen vrees voor oorlog bestaan

Zoo de onderdanen van onzijdig mogendheden zich op zijn verzoek verwijderden, zoude de Japansche regering de schade, die zij daarbij lijden mogten, vergoeden.

Ingeval van oorlog kon hij voor de veiligheid van niemand hoegenaamd instaan.

De schepen der onzijdige mogendheden zouden dan wel vrij uit en in mogen varen, maar zouden eerst alle te Iwosima worden aangehouden om van hunne nationaliteit te doen blijken. De thans aanwezige schepen zouden ongedeerd kunnen blijven en mogen vertrekken.

De gouverneur verklaarde verder, dat bij zijn verzoek aan de vreemdelingen om te vertrekken niet deed krachtens instructien van de hooge regering te Jedo; het verzoek ging, zeide hij, alleen van hem zelf uit. Hij had uit de ontvangen berigten opgemaakt, dat de regering niet voldoen kon aan de eischen der Engelschen.

De Chinezen, die binnen hun kwartier bleven, zouden beschermd worden; die daar buiten waren; evenwel niet.

Ook de Russen, wier schip gerepareerd werd, zouden aan wal veilig zijn, daar zij aldaar uit noodzaak hun verblijf hielden.

In den avond van den 12den Mei ontving nog de Consul Generaal een brief van den Gouverneur van Nagasaki, waarin alle Nederlanders kortweg gelast werden om met hunne schepen te vertrekken binnen 48 uren, nadat gepubliceerd zou zijn, dat de oorlog was uitgebroken.

De Nederlandsche ingezetenen hebben besloten aan dien last gehoor te geven, hoewel de Consul-Generaal zich per brief tot de hooge regering gewend heeft om zich over deze handelwijze van den Gouverneur, als vertegenwooordiger van het Japansche gezag, te beklagen, onder mededeeling dat hij zelf vooreerst *Nagasaki* niet dacht te verlaten, al vertrokken ook al de andere Nederlanders, en dat hij bleef wachten op een nader schrijven van de Japansche regering en op berigten omtrent hetgeen geschied was met de vertegenwoordigers der mogendheden.

Ten slotte protesteerde hij ernstig tegen de handelwijze van den Gouverneur van *Nagasaki*, daar hij de onderdanen eener bevriende mogendheid uit het land verwijderde zonder dat zij van hunnen kant daartoe de minste aanleiding hebben gegeven, terwijl hij de Japaansche regering aansprakelijk stelde voor de schade die de Nederlanders ten gevolge van de verwijdering, zoo die namelijk plaats grijpt, zullen te lijden hebben.

Eenige uren later was een Engelsch oorlogschip te *Nagasaki* aangekomen met berigten van *Kanagawa* van 5 Mei; diensvolgens zouden de Fransche oorlogschepen gezamenlijk met de Engelsche ageren; men had de Japanschn regering daarvan kennis gegeven en aan den Taikoen voorgesteld, om hunne hulp aan te nemen tegen de landsheeren, die hem mogten beletten om aan den eisch van Engeland te voldoen.

Tot overweging van dit voorstel was de termijn weder met 10 dagen verlengd.

De Japansche bevolking was bezig met *Jedo* en *Kanagawa* te verlaten.

[*Partikuliere Correspondentie.*]

KANAGAWA, 13 Mei 1863.

Sedert mijn brief van 12 April begint de toestand hier zeer verontrustend te worden.

Den 3den dezer begonnen de meeste kooplieden van hier in te pakken en twee dagen later verliet de Japannesche bevolking de stad, alles met zich voerende. Het gerucht werd vespreid dat de Nederlandsche Consul door den Gouverneur was opgevat en gebonden weggevoerd, dat hetzelfde zou plaats hebben met alle andere Consuls. Den geheelen dag was de Consul voor dienstzaken van huis geweest en 's avonds t' huis komende vond hij nagenoeg alle zijne Jap. bedienden deels gevlugt, deels bezig hun boeltje te pakken.

Op zijne verschijning bleven de nog niet weggeloopene, maar 's nachts verdwenen ook die. Den volgenden morgen hadden nagenoeg alle Jap. bedienden de Europeanen verlaten. Levensmiddelen waren bijna niet meer te krijgen. De Consuls begaven zich allen naar den Gouverneur, die hen met zijne gewone beleefdheid ontving en op hunne klagt antwoordde, dat het domme volk bang was, dat de Engelschen de stad zouden bombardeeren en daarom waren weggeloopen.

De meeste Consuls waren overtuigd dat die verhuizing op last van het Gouvernement was geschied, maar daarvan de zekerheid niet hebbende, kon men niets zeggen.

Den 6den dezer pleegden eenige zamengeschoolde koelies allerlei ongeregeldheden. Een Amer. koopman ontving een slag op het hoofd. Een ander werd, bezig zijnde zich te kleeden, beenen en armen gebonden en met een hoera weggeworpen. Beide werden door Eng. soldaten ontzet. Een Franschman werd geattaqueerd in zijn huis, maar tracteerde een zijner aanvallers, een steenhouwer. op drie revolver kogels. Een Engelsche jood werd zoowat op dezelfde wijze behandeld als Haman in der t d. — En dergelijke dolheden werden den geheelen morgen gepleegd.

Op een bijeenkomst van den Eng. Chargé d'affaires en Franschen minister, en van de Eng. en Fransche admiraals, met den Jap. vice-minister, zeiden de eersten tot de laatste, dat zoodra die scénes en het verhuizen van het volk niet onmiddelijk ophield, men dat zou beschouwen als waren de vijandelijkheden van de zijde der Japannezen begonnen.

De Nederl. Consul die aan het uiteinde ven het Jap. kwartier woonde, ging naar het vreemdenkwartier over, en huurde daar een huis te midden zijner landgenooten, opdat hij en zij te gelijk met dezelfde marinewacht van Z. M. *Medusa* konden worden beschermd.

Algemeen wordt gezegd dat eenige Prinsen van plan zijn de vreemden van hier te verdrijven, en maatregelen worden er genomen, om indien een aanval mogt plaats hebben, zich niet alleen te kunnen verdedigen maar die ook af te slaan.

In gespannen verwachting omtrent hetgeen gebeuren zal, blijven de vreemdelingen hier steeds wonende. Jammer is het echter dat men vrouwen en kinderen niet van hier zendt.

Handel bestaat echter niet meer en komt er nu en dan zijde aan de markt, dan wordt die terstond gekocht en nog dienzelfden dag aan boord gezonden.

Levensmiddelen beginnen weder ter markt te komen en ook eenige Japannezen en bedienden komen naar hier terug. Diefstallen zijn aan de orde van den dag; werd er niet zoo goed door de Eng. en Fransche patrouilles wacht geloopen, dan zouden zeker ook brandstichtingen plaats hebben.

Den 24sten komt de Taikoen van Miaco te Jedo terug. Heeft deze zich aldaar verbonden om de politiek van den Mikado op te volgen en zich met hem verzoend, dan kunnen wij gerust onze beddekens opnemen en gaan wandelen, Japan vaarwel zeggende tot betere tijden.

De *Vice Admiraal Koopman* is naar Nagasaki vertrokken, om aldaar de Nederlanders te beschermen. De *Medusa*. kommandant Jonkheer de Casembroot, ligt hier ter reede. Wij kunnen niet genoeg onze dankbaarheid betuigen aan den kommandant en de officieren van dien bodem, voor alle hunne diensten en beleefdheden. Niets is hun te veel De Nederlandsche kooplieden kunnen hunne boeken en geldswaarde aan boord brengen, die weder afhalen, die die weder terug brengen zondag dat door kommandant of efficieren daarover de minste aanmerking wordt gemaakt.

De Correspondent van den *Times* is reeds in Japan aangekomen met de laatste mail.

[*Java Bode.*]

NEDERLAND.

De burgemeester van Amsterdam heeft ter algemeene kennis gebragt, dat Z. M. de koning, na gehoord te hebben de inlichtingen, door hem omtrent de deelneming in de Kanaalmaatschappij gegeven, hem gemagtigd heeft bekend te maken, dat Z. M. het gewoon bezoek aan de hoofdstad op Donderdag 30 April e. k. bepaald heeft.

— De duel manie blijft voortduren. Het op de Belgische grenzen door de inmenging der gendarmerie afgebroken duel tusschen de heeren Scholer en de Sarcey, is op Badensch grondgebied voortgezet; de heer Sarsey ontving bij die gelegenheid een ligte wond aan den regtervoorarm. Een ander tweegevecht heeft hier plaats gehad tusschen de letterkundigen Harlanger en Cordier; eerstgenoemde ontving een degenstoot, die hem den arm doorboorde.

EUROPESCH BERIGTEN.

Van de Poolshe Grenzen, 23 April. Bij Myszkow, aan den spoorweg van Weenen naar Warschau, heeft een gevecht plaats gehad tusschen de Russen en de insurgenten. Twee bruggen zijn onbruikbaar gemaakt. Ook bij Radomsko heeft een hevig gevecht plaats gehad,

Warschau, 24 April. Men verzekert dat de grootvorst Konstantijn deze stad voor goed zal verlaten.

Krakau, 24 April. Volgens de *Czas* bevinden zich in het gebied van Kalisch drie corpsen der insurgenten, onder bevel van 30 Fransche officieren. In het district Sandomirsk zijn vier corpsen aanwezig onder het opperbevel van Gachowski. Te Dubno, in Volhynie, is een opstand uitgebroken.

London, 27 April. Er loopt een gerucht dat de Franschen Mexico hebben ingenomen.

— In een brief uit Mexico lees ik, dat de onzen er in geslaagd zijn het beruchte guerille-opperhoofd Cumacho in handen te krijgen. Het was een der stoutmoedigste krijgsoversten der Mexikanen. In eene schermutseling door onze kavalleristen omsingeld, heeft hij zich met leeuwenmoed verdedigd en men slaagde er eerst in hem te overweldigen, nadat hij verscheidene der onzen in het stof had doen bijten.

Turin, 8 Mei. In de kamer van afgevaardigden heeft de minister van buitenlandsche zaken verklaard, dat de documenten betreffende de Poolsche kwestie in de volgende zitting aan de kamer zullen worden medegedeeld en dat zij zullen worden uitgegeven met andere stukken betreffende verschillende buitenlandsche aangelegenheden.

Athene, 4 Mei De minister president en de minister van binnenlandsche zaken hebben hun ontslag ingediend. Men noemt den heer Christides als opvolger van eerstgenoemden titularis.

De gewezen koning Otto eischt eene som van 6 millioen drachmen, wegens het verlies van particulier eigendom.

Men hoort voortdurend van plakkaten tegen den nieuwen koning van Griekenland.

Warschau, 8 Mei. Een korps insurgenten, ter sterkte van 600 man, uit Galicie gekomen, is bij Slawkow geslagen, met achterlating van 31 gevangenen, waaronder 14 Franschen en Italianen. Eergisteren is een ander corps, van 800 man, met de Russische infanterie bij Miedzyrzeez slaags geweest en met verlies van een aantal manschappen aan gevangenen teruggeslagen.

Krakau, 8 Mei. De insurgentencorpsen bij Scyce en Wielkowinna zijn gisteren geslagen en uiteen gedreven. Aan een gedeelte dezer manschappen is het gelukt, zich er door te slaan en naar het binnenland te ontkomen, terwijl er 141 gevankelijk alhier zijn binnen gebragt.

Men zegt, dat de Russische Regering van plan is een manifest te publiceren, waarbij de eigendommen van alle grondbezitters, die de opstandelingen ondersteund hebben, verbeurd worden verklaard; men zou ook eene oorlogsbelasting willen heffen.

— De opstand in Polen heeft nog niets aan kracht verloren; de grootste voordeelen schijnen door de opstandelingen voortdurend behaald te worden.

— In de finantieele kringen te St. Petersburg begint men den stand van zaken ongunstig in te zien ten gevolge der Nota's van de drie groote mogendheden.

— Te Petersburg hebben oproerige demonstratien plaats gevonden.

— Zweden, Spanje en Italie hebben ten behoeve van Polen vertoogen gerigt aan den Keizer van Rusland.

— Volgens de "*Home News*" zoude de Nederlandsche Regering zich met de groote mogendheden hebben vereenigd tot het doen van vertoogen ten gunste van Polen bij de Russische Regering.

ITALIE.

Koning Victor Emanuel zou zijn reeds voorlang opgevat voornemen, om met de tamboers majoor dochter Rosine een morganatisch huwelijk aan te gaan, eindelijk ten uitvoer hebben gebragt, zijnde zij bij die gelegenheid tot markiezin verheven. Graaf Cavour en Ricasoli hadden zich reeds voorlang tegen dit voornemen verklaard; 's konings intime omgang met Rosine was trouwens voor niemand in Italie een geheim.

— Volgens berigten uit Rome, zal de paus eerstdaags voor eenige dagen een togt door zijn staat doen.

AMERIKA.

De Generaal *Stonewall Jackson* heeft, naar men zegt, aan het hoofd van eene groote magt der geconfedereerden bezit genomen van een gedeelte van den *Baltimore* en *Ohio*-spoorweg, tusschen *Cumberland* en *Piedmont.*

Eene afdeeling van het leger der geconfedereerden heeft zich te *Morgantown* (*Westelijk Verginie*) vertoond, op de Monnagavelli-rivier, nabij de grenzen van Pensylvanie.

Men vreest zeer voor de veiligheid van *Wheeling* en *Pittsburg.* Laatsleden week zijn 8000 man van Washington naar Cumberland gezonden, ten einde de bedreigde punten ten Westen dier stad te bewaken. Een gedeelte der troepen, onder het bevel van den generaal *Schenck* is uit *Baltimore* vertrokken ten einde de bezetting van *Washington* weder te versterken.

De mededeeling door het commité uit het congres nopens de wijze, waarop de oorlog gevoerd is, heeft eene algemeene ontmoediging te weeg gebragt.

De *Herald* zegt, dat hetgeen daarin voorkomt aller schandelijkst is, en opzettelijk zoo gesteld om den President en zijn kabinet nadeel te doen, om de geestdrift van de natie te smoren, en zoodoende zoo spoedig mogelijk een einde aan den stand van zaken te maken, in dien zin namelijk dat de *Unie* verdeeld zal worden in twee van elkander geheel onafhankelijke rijken.

Men zegt ook, dat er ook onaangenaamheden tusschen den President en den generaal *Hooker* zijn ontstaan, bij gelegenheid dat eerstgenoemde met den generaal *Halleck* het leger aan den *Potomac* heeft bezocht.

De generaal Hooker was voor eene voorwaartsche beweging, welke echter, zoude zij gelukken, de medewerking vereischte van een grooter gedeelte der troepen, die de bezetting van Washington uitmaken, maar waardoor tevens de stad meer bloot zoude gegeven worden aan de kansen van eenen aanval der geconfedereerden. De generaal Halleck noemde het plan zonder omwegen een *dwaas* plan; en toen de President zijnerzijds vrees begon te doen blijken over het welberadene van het plan des generaals Hookers, ontstond er eene hevige woordwisseling, welke op eenen openlijken twist uitliep. Daar laatstgenoemde officier echter bij zijn plan blijft volharden, denkt men dat hij teruggeroepen zal worden.

De vrienden van generaal *Fremont* doen al hun best, om hem tot opvolger van Hooker te doen benoemen; maar algemeen gelooft men, dat generaal *Halleck* zelf het bevel over het leger aan den Potomac zal aanvaarden.

De laatste berigten uit *New-Orleans* luiden, dat de expeditie der zuidelijken in *Bayoer-Teche* wel slaagt.

Op den 17den April is er een slag geleverd te *Vermillion-Bayoer* tusschen de troepen van den generaal *Banks* en die der geconfedereerden; laatstgenoemden werden geslagen, en 1500 man van hen werden gevangen genomen.

De batterijen der geconfedereerde te *Bute la Rose* zijn genomen, zoo ook de rijke zoutwerken te Petite Ause.

Groote hoeveelheden van levens- en krijgsvoorraad der geconfedereerden zijn vernield geworden, verscheidene hunner kanonneerbooten zijn door de geconfedereerden zelve in den brand gestoken en vernield, ten einde te voorkomen, dat zij in de handen der *Federalen* vielen.

Officiële berigten te *Washington* op 26 April ontvangen, deelen mede, dat een tweede vloot transportschepen en kanonneerbooten de blokkade van *Vickburg* had geforceerd. — Ongeveer 350 schoten werden uit de batterijen op de schepen afgevuurd, en deze alle zijn dan ook meer of min beschadigd, hoezeer geen enkele zeer beduidend, met uitzondering van een der transportschepen, dat gezonken is.

Tijdingen uit St. Louis van den 26sten deelen mede, dat de geconfedereerden, onder bevel van den generaal *Marmaduke*, den generaal *Macneill* te *Kaap Giraroean* dien dag hadden aangevallen, en dat na een hevig gevecht van drie uren de geconfedereerden terug geslagen zijn.

Volgens de depeches van den 27sten waren de generaals *Macneill* en *Vanpevere* bezig de geconfedereerden te vervolgen, en hadden vele gevangenen, en ook paarden, wapens enz. buit gemaakt.

De *New York Express* zegt, dat het nu zeker is, dat de omsingeling van *Washington* (*Noord-Carolina*) door den generaal *Hill*, niet anders geweest is, dan een krijgslist, ten einde zijn werkelijke doel, het bijeenbrengen en verzenden van groote hoeveelheden koorn uit *Hyde county* in gemelden staat, te bedekken, en dat al de wagens enz., die hij krijgen kon, van 31 Maart tot 18 April l.l. daartoe zijn gebezigd.

De Corespondent van de *Tribune* deelt uit *Hilton Head* mede, dat op den 20sten April toebereidselen werden gemaakt voor eenen tweeden aanval op *Charleston* door de vereenigde magt onder Generaal Hunter en den Admiraal Despont.

Men verneemt door de laatste tijdingen, die uit de West-Indien en van Gibraltar zijn ingekomen, dat het stoomschip de *Alabama* te *Ronce* en *Portorico* steenkolen en kruid heeft ingenomen, en op den 8sten April het Amerikaansch schip *Morning Star* op 2 graden nooderbreedte heeft genomen, maar het tegen eenen waarborg in wissels tot een bedrag van 60,000 dollars weder heeft vrijgelaten.

De achterstallige soldij van het leger ten bedrage van 60,000,000 dollars is afbetaald. Het weduwen geld is echter niet voldaan.

De goudmarkt is zeer levendig en fluctuerend; elk uur verandert de stand der premie. Gisteren stond zij tusschen 54 1/4 en 49 1/2. Heden in de beginne 49, daalde toen tot 48, klom weder tot 50 3/4 en bij het sluiten van de markt stond zij op 50 1/2.

Volgens berigten uit *New Orleans* dd. 20 April, zoude de generaal *Banks* den *Opelousas* spoorweg bezet hebben, en heeft bij aan den Admiraal *Farragut* tijding kunnen zenden, doordien er thans tusschen hen communicatie bestaat.

De generaal Banks zond dagelijks gevangenen naar *New-Orleans.*

Een troep der ruiterij van de geconfedereerden is gisteren nabij *Murfrees borongh* verschenen.

Daar men hieruit opmaakte, dat er plan bestond bij de geconfedereerden, om een algemeenen aanval te wagen, hebben de troepen onder Generaal *Rosencrans* zich zeer moeten inspannen, om hunne positie te versterken. (*Straits-Times Extra.*)

Amerika, 17 April. Het leger van de Potomac rukt op; men zegt dat het de flank der Geconfedereerden heeft omgetrokken. President Davis raadt algeheele verlating der katoenteelt aan.

Amerika, 20 April. Het leger van de Potomac is tegen gehouden aan de Rappahannock. Faragut heeft versterkingen gekregen.

— De Zuidelijken (Amerika) zijn met een groote magt in den staat Misouri gevallen

De brievenmalen van den *Peterhoff* zijn ongeopend teruggezonden.

Verscheidene Noord. kannoneerbooten zijn Vicksburg gepasseerd en hebben de batterijen der zuidelijken te Washington vernield. Men veronderstelt, dat zij de troepenmagt van Generaal Banks aan de *roode rivier* zullen versterken.

De Zuidelijken hebben het beleg van Washington N. Carolina, opgeheven. Men zegt dat de vloot der Noordelijken wederom de bank voor Charleston overgegaan is. Generaal Hooker is den Rapahannoch overgetrokken, om een flankbeweging op Frederiksburg te maken. Goud was op 50 1/2 pCt. premie.

Vertrokken Passagiers.

Per het Ned. Ind. stoomschip *Macassar*, gezagv. *Bierings*, de offic. van gez. J. de Wilde, de hh. Verhaagh, R. C. Pastoor en 1 bediende, de Villeneuve, Controleur 3de kl., 6 Eur. onderoffic.. 8 Eur. en 8 inl. militairen, 3 geëmancipeerde bannelingen, 1 kettingganger, 4 Chinezen, 8 inlanders, 11 inl. vrouwen en 8 inl. kinderen, via Benkoelen naar Batavia.

MARKTPRIJZEN.

Batavia, 20 Junij 1863.

Koffij, Java ƒ 42,— à ƒ 43,— per picol afgedaan.
——, Padang, niet voorhanden.
Rijst, (witte) 1ste kwalit. ƒ 190, à ƒ 205, - gevraagd.
——, " 2de " ƒ 150,— à ƒ 170,— id.
——, (carga) .... ƒ 130,— à ƒ 140,— id
Suiker, (witte) N°. 16 ƒ 15,— à ƒ 15,25 per picol afgedaan.
Gom-élas iek ƒ 91,50 per picol afgedaan.
Genever AVH., bij R. & V., ƒ 11,50 per kelder, in consumptie.
Arak verkocht ƒ 67,50 à ƒ 70,— per legger afgedaan.
Japansche Boom-was ƒ 38,— à ƒ 40,— per picol, verkocht.
Zwarte Peper ƒ 14,75 à ƒ 16,— per picol afgedaan.
Witte " ƒ 28,— per picol, ontbreekt.
Foelie ƒ 20,— à ƒ 25,— per picol, ins cloos.

Prijs-Courant op den 29 Junij 1863.

Benam. der Goederen.	Prijzen. Van	Prijzen. Tot	Aanmerkingen.
Aanvoer Artikelen.			
Madapollams, Holl. 5 kw.	7.50	—.—	
" " 6 "	8.60	8.75	
" " 7 "	9.75	—.—	
" " 8 "	—.—	—.—	
Shirtings, witte 5 "	11.—	12.—	
" " 5½ "	13.—	13.25	
" " 6 "	14.—	15.—	
Calicots, 5 "	7.50	—.—	
" 6 "	8.60	8.75	
" 7 "	9.75	—.—	
" 8 "	—.—	—.—	
Shirtings, ruwe 5 "	11.—	11.50	
" " 5½ "	12.—	12.50	
" " 6 "	13.—	13.50	
Drillings, " 4 "	11.—	—.—	gevraagd doch ontbr.
Rood Katoen 5 "	13.—	14.—	niet afgedaan.
" " 6 "	14.50	15.50	
Bladkoper, Holl.	110.—	115.—	
Lood, (plat)	28.—	—.—	
Staal, (Zweedsch)	12.—	—.—	nominaal.
IJzer, "	13.—	—.—	met voorraad.
" (Engelsch)	10 —	—.—	opgeruimd.
Uitvoer Artikelen.			
Bindrotting	5.75	6.—	lange ongewild.
Guta pertja	97.	102.—	afgedaan.
Gom Elastiek	86.—	90.—	idem.
Gom dammar	17.—	18.—	idem.
Huiden, Buffel.	2.50	2.75	in één doen.
Huiden, Koe	3.—	3.50	idem.
Peper, zwarte	14.50	—.—	
Rijst	4.—	—.—	nieuwe niet aan de markt.
Koffij	41.61	—.—	laatste veilings-prijs. 1)
Kassia.	16.—	16.50	lager, groote aanv.
Foelie.	15.—	—.—	afgedaan.
Notenmuscaat.	25.—	—.—	
Natte Indigo	12.—	13.—	
Sago-meel	4.75	—.—	aangeboden.
Paarl-sago	—.—	—.—	

1) Wij verwijzen onze lezers naar den afzonderlijken afloop der op den 28 gehouden Koffij-veiling.

WISSELKOERS.

Op Holland, voor aankomst der Mail 100½ à 101.
Spaansche Matten *pilaar* ƒ 2.85.
" " *andere* ƒ 2.70.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- en UITVOER te Padang, van den 19 t/m den 29 Junij 1863.

Aanvoer.

Van Batavia, per stoomsch. *Macassar*, gez. *J. C. Bierings.*

10 pic. suiker, 1 pr. chin. tong, 1 pak soemboe, 200 doz. aardewerk, 15 kist. div. koopmanschappen, 30 kist. thee, 3 pic. zwart lood, 1 pak papieren pajongs, *Tjoa Tjengian of Tjoa Lok.* 2 kist. cottonetten, 1 kist. 40 corg batik doeken, *Purvis & Co.* 2 kist. manufacturen 1 kist. sarongs, 1 kist. ginghams *H. van Rijckevorsel & Co.* 1 kist. mutzen, 1 kist. sarongs, 1 kist. madera. 6 kist. punch, 2 krandj. vruchten, 2 kist ijzerwerk, 1 kist. goldkistjes 10 vaatjes zinkwit *Dümmler & Co.* 2 kist. laken, *H. van Rijckevorsel & Co.* 17 kist. madapollams Entrepot, *P. van Overzee & Co.* 6 kist. sarongs, 20 kist. wit kat., 6 kist. geverwd kat., 2 kist., wijn, 1 koetsierhoed *Paine Stricker & Co.* 16 kist. madapollams *Tjoa Lam.* 1 pak monsters, *Order.* 2 pijpen tenneriffe *H. van Rijckevorsel & Co.* 4 kist. aardewerk *Order.* 1 vat bier, 2 kist. wijn *W. Townsend.* 2 kist. div. koopmanschapen, lading van Samarang, 10 kistjes champagne, 16 kist. en 1 mand provisien, 2 vaten wijn *Hissink & Co.* 10 lantaarns, 2 ijzeren pilaren, 22 kist. turksch opium *Lie Saaij.* 3 kist. schoenen *Gouvernement*, 55 corg. java sarongs, 49 corg. kain pandjang, 17½ corg. slendangs, 104½ corg. doeken, 18½ zijde slendangs 6 sts. zijde slendangs, 4 paren muilen *bagagie.* 1 kist. lijnwaden *Order.* 4 kist. lijnwaden, 2 kist. thee servienen *Moesaniep.* 6 kist. wijn, 4 kist. provisien en horologiën *Order.* 1 kist. div. lijnwaden *Gatewie* 1 kist. kat. goederen *Order.* 18 kist. div. koopmanschappen, 2 stellen koffers, 1 vat. biedjanolie, 44 pic. suiker, 200 stellen kwalies, 10 vaatjes boter, 15 vtj. spijkers, 12 vaatjes meel, 20 vaten arak *Tjoa Lam.* 1 corg. slendangs, 1 corg. sarongs, *Said Japar.* Een wagen, en 1 kist. div. koopmanschappen *Order.* 23 kist. div. lijnwaden, 3 vaten aardewerk 1 vat. glaswerk, 44 kist. siroop *Schapt Tjdiet.* 7 kist. manilla sigaren *P. van Overzee & Co.* 11 kist. klokken, 3 kist. wijn, 10 vaatjes zinkwit 100 vaatjes loodwit *Order.* 4 kist. div. koopmanschappen, 8 pic. katjang 3½ pic spijkers, 10 pic. dadels *Pakier malim.* 5 kist. div. 3 zakken katjang, 1 vat. meel, 1 pic. zink, 1 kist. salak, 5 pic. katjang, 8 pic dadels *Bidoewie en Magdoen en Dalbasa.* 3 pic. beng. touw, 1 rol Eur. touw, 2 vtj. verw 10 doz. suikerwerk 6 kist. div. koopmanschappen 4 pic. uijen, 3 pic. garnalen, 1 pak soemboe, 2 pak tjintjauw, 2 pak medicijn *Oeij Tam.* 2 kist. parfumeriën *Stijman.* 1 kistje regaal *Klink Schuurman.* 1 kistje speelgoed *van der Bor.* 1 kistje diverse *Order.* 75 vat. meel 1 baal wollen dekens *H. van Rijckevorsel & Co.* 1 rol Eur. elder *Order.* 1 kistje boeken, *v. Zadelhoff & Fabritius.* 1 pak 7 sts. Eur. zijde *Atjdiet* 1 kistje regaal *Order.* diverse Gouvernements goederen ƒ 200,000 zilveren munt *Gouvernements.*

Van Batavia per *Maria Catharina*, gez. *Boetjoeng Tenga.*

1 doz. stoelen, 1 kast, 1 bank. 2 jap. tafels, 200 doz. borden. 2 karren, 2 stellen bruidmeubelen, 2 vaten meel, 4 vat. beschuit. 2 kasten, 1 schrijftafel, 1 orgel. 20 doz. wijn, 16½ doz. bier. 17 vaten meel, 1 schrijftafel 3 pic. kruidnagelen. lading van Benkoelen.

Uitvoer.

Lading voor Batavia.

Naar Batavia via Benkoelen per stoomsch. *Macassar*, gez. *J. C. Bierings.*

1 kistje regaal, controleur, 26 pic. gutta percha *Badoe Ata* 22 kist. en 1 baal manufacturen, 20 kist. pale ale *P. van Overzee & Co.* 114 pic. rotting, 8 pic. foelie, 3 pic. was 20 pic. rijst, 2 pic. stroogaren *Oeij Hoksian.* 50 pic. kassia, 10 pic. idjoe *Paine Stricker & Co.* 135 benzoein, 4 pic. agar agar, 3½ pic. triepangs *Lim Goanpoeat.* 3 kist. sarongs *Purvis & Co.* 1 trommel diverse *R. Brem.* 2 kist. mousselines *H. van Rijckevorsel & Co.* 12 pic. koffij, *Dummler & Co.*

Lading voor Benkoelen.

8 kist. lijnwaden en koopmanschappen *Badoe Ata.* 18 kist. beschuit, 1 kist. coralen, 300 ps. buffelhoorns *Tjalin* 4 kist. lijnwaden en diverse *Sie Sama.* 1 kist. lijnwaden, *Oeij Lamp*, 2 kist. coralen *Purvis & Co.* 1 kist. corg. bl. moeries, *Tjina Tambie* 4 kist. diverse lijnwaden *Katiep Maoeroef.*

Naar Amerika per Am. schip *F. W. Sears*, gez *J. Sherman.*

946 balen gambier, 958 schuitjes tin, 167 kistjes thee 50 balen notenmuscaat, 2 kist. gutta copal, 60 balen sago meel, 6800 bundels rotting *Oude lading van Singapoer.* 7993 1/100 pic. koffij, 524 sts. buffelhuiden 1227 sts. koehuiden *Paine Stricker & Co.*

AAN- en UITVOER te Atjer-Bangies, van den 1 t/m den 16 Junij 1863.

Aanvoer.

Per schoener *Christiana*, gez. *Sie Bandjar* van Priaman, ƒ 6000 aan zilvergeld.

Per praauw *Tambangan*, gez. *Sie Badoe Amien* van Padang, 1 corg. bl. moeries, 7 st. Eur. tjelaas, 7 st. doeken, 1 corg. bat. bat. slendang, 1 st. chits, 1 corg. palempoers, 8 katt. chin. valsch gouddraad, 1 corg. java koperwerk, ½ corg. beng. kinder sarongs, ½ corg. groote do. 1 st. Eur. geel kat. 4 ell. rood laken, 20 st. Eur. buikbanden, 4 pakk. diverse kleinigheden, 1 vaatje ijzeren spijkers. 3 doz. chin. aardewerk, 20 katt. wit lood en ƒ 500 aan zilvergeld.

Per praauw *Pintjallang*, gez. *Sie Tarumbien*, van Natal, 20 corg. Eur. doeken.

Per schoener *Soeibia*, gez. *Sie Katjie* van Priaman, 18 st. madapollams, 4 corg. bl. moeries, 8 corg. Eur. bogor sarong, 30 kr. java tabak en 2 kist. chin. thee.

Per praauw *Communicatieboot*, van Padang, 300 st. vloersteenen.

Per praauw *Lalaijang*, gez. *Sie Kamanean* van Sassak, ƒ 32 aan zilvergeld.

Per praauw *Lalaijang*, gez. *Sie Karang* van Ticoe, 19 pic. sum. rijst.

Per praauw *Panting*, gez. *Mara Hassan* van Natal, ƒ 70 aan zilvergeld.

Per praauw *Pintjallang*, gez. *Sie Passang* van Padang, ƒ 800 aan zilvergeld.

Per praauw *Pantjing*, gez. *Sie Somin* van Natal, 5 koelaks uijen, 30 katt. lood en ƒ 150 aan zilvergeld.

Uitvoer.

Per praauw *Pintjallang*, gez. *Sie Makat* naar Padang, 2 pic Notenmuscaat en 1 pic. gutta kadjé.

Per praauw *Tambangan*, gez. *Sie Tamat* naar Id., 650 bossen rotting.

Per praauw *Tambangan*, gez. *Tangudoean* naar Priaman, 200 bossen rotting.

Per praauw *Lalaijang*, gez. *Sie Runtam* naar Sassak, 200 st. klappernoten, ¼ pic. klapperolie.

Per praauw *Pintjallang*, gez. *Sie Ambien* naar Padang, 50 bossen rotting, 3 pic. gutta balam.

Per schoener *Soeibia*, gez. *Sie Katjie* naar Singkel, 6 pic. gutta balam.

Per praauw *Koliek*, gez. *Sie Tama* naar Id, 400 boss. rotting, ½ pic. gutta kadjé en ½ pic. roko bladeren.

Per praauw *Lalaijang*, gez. *Sie Maraiaas* naar Katiagan, 1300 st. klappernoten en 30 st. sum. aardewerk.

Regalen per Macassar ulto Junij aangebragt.

1 kistje en 1 rol, *Levasseur*
1 kistje *Canne*
3 kisten, *Ass. Resident te Padang*
1 " *Doctors v. Leeuwen*
1 " *v. d. Bor*
1 koffer, 1 kist. en 1 mand. *Donker Curtius*
2 kisten, *Stijman*
1 " *W. Theunend*
4 kisten, *Gouv. v. S. Westkust*
2 kisten, *Godon lt. te Padang-Pandj.*
1 trommel. *v. Schuijlenburch*
2 kisten, *de Weijer*
1 kist. en 1 pak, *Forbes de Timmerman*
4 kisten, *Diepenheim*
1 mand schoenen, *Scharp.*
adres lt. *Coblijn*
1 trommel en 1 pak, *Niessen*
1 pak, *Meijer.*

Restant goederen in het Entrepot op ultimo Junij 1863.

14 kisten Amfioen.
55 kisten en 50 vaten Bier.
102 kistjes Cognac.
1 pakje Diverse
680 kelders Genever.
5 kisten en 10 balen Garen.
3 kisten koperblad.
582 kisten Lijnwaden.
546 bundels 400 kistjes en 370 tobben Staal.
12 kisten Sigaren.
1 kist Voetbankjes.
340 kisten Wijn.

AANGEKOMEN Schepen te Padang.

Datum.	Vlag.	Soort	Nam. d. Schepen.	Gezagv.	Van	Datum.	Agenten.

VERTROKKEN Schepen van Padang.

Datum.	Vlag.	Soort.	Nam. d. Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
3 Julij	Am.	schip	J. W. Sears	J. Sherman.	Amerika.

TER REEDE LIGGENDE Schepen te Padang.

Vlag.	Soort.	Nam. d. Schep.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Z. M.	stoomsch.	Reinier Claeszen	Modderman		
"	"	Hertog Bern.	Stolte		
Ned.	schip	Ant. Petron.	Voorendijk	Onbep.	Overzee & Co.
Ned.	bark	Julie	Brem.	Rott.	

Van elk artikel in deze Courant voorkomende en niet door anderen geteekend stellen zich voor de wet als schrijvers bekend *de Uitgevers.*

Gedrukt bij VAN ZADELHOFF & FABRITIUS, te Padang.